

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

58.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 20-го Июля — 1834 — Wilno. Piątek. 20-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Июля.

Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату, въ Петергофѣ, 25-го Іюня сего года, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, изображено:

„Указомъ 1809 года установленъ былъ порядокъ производства въ чины 8-го и 5-го класса впредь до общаго о всѣхъ гражданскихъ чинахъ и мѣстахъ положенія.

„Прежде, нежели послѣдовало сѣ общее положеніе, допущены были, по уваженію нуждъ и потребностей службы въ разныхъ родахъ ея, изыятія изъ правилъ, Указомъ симъ постановленныхъ. Отсюда возникли неудобства другаго рода, а именно: неуравновѣшенность и разнообразіе въ порядкѣ чиновпроизводства.

„Въ отвращеніе сихъ неудобствъ, признали Мы нужнымъ составить общее единообразное для всѣхъ частей гражданской службы Положеніе, въ Указѣ 1809 года предназначенное, и сохранивъ въ ономъ главную цѣль сего Указа, преимущество способностей, пріобрѣтенныхъ Науками, согласить съ сею цѣлю и дѣйствительныя потребности службы, опытомъ указуемыя, и постепенное соединеніе чиновъ съ классами мѣстъ занимаемыхъ.

„На сихъ главныхъ началахъ по повелѣнію Нашему въ Государственномъ Совѣтѣ составленное и Нами утвержденное *Общее Положеніе о порядкѣ производствъ въ чины по гражданской службѣ*, препровождая при семъ въ Правительствующій Сенатъ, повелѣваемъ:

„1-е, Привести оное въ надлежащее исполненіе.

„2-е, Для постепеннаго введенія и охраненія постановляемаго въ семъ Положеніи правила, дабы чины, поелику возможно, соответствовали мѣстамъ занимаемымъ, вслѣдъ за симъ имѣть быть издано подробное расписаніе должностей, нынѣ существующихъ, отъ 14-го до 5-го класса включительно; на будущее же время, при составленіи каждаго новаго штата, всегда означать классы должностей, въ ономъ полагаемыхъ.

„3-е, При учрежденіи новыхъ учебныхъ заведеній или при переобразованіи оныхъ, всегда означать, къ какому разряду въ порядкѣ службы имѣютъ принадлежать воспитанники, совершившіе въ нихъ положенный курсъ ученія, при вступленіи ихъ въ службу; означеніе же разрядовъ учебныхъ заведеній, нынѣ существующихъ, вслѣдъ за симъ будетъ издано въ особомъ ихъ расписаніи.“

— Корпуса Жандармовъ Генераль-Лейтенанту *Лесовскому* Всемилостивѣйше повелѣно присутствовать въ Правительствующемъ Сенатѣ.

— По случаю истеченія 5-го (17) прошлаго Апрѣля срока конвенціи о торговлѣ и судоходствѣ, заключенной между Россією и Пруссією въ 1825 году, Господинъ Министръ Финансовъ, въ слѣдствіе предварительнаго согласенія съ Прусскимъ Правительствомъ, входилъ со всеподданнѣйшимъ докладомъ Государю Императору о продолженіи дѣйствія сей

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 6 Lipca.

W Naywyższymъ Ukazie, danymъ Rządzącemu Senatowi, w Peterhoffie, dnia 25 Czerwca t. r., z własnoręcznymъ Jego Cesarzaskiej Mości podpisemъ, wyrażono:

„Ukazemъ 1809 roku ustanowiony był porządekъ podnoszenia do rang 8mej i 5tej klasy, do ogólnego w późniejszymъ czasie o wszystkich rangachъ cywilnychъ i miejscachъ postanowienia.

„Pierwiej, nimъ wyszło to ogólne postanowienie, dopuszczone były, ze względu na konieczność i potrzeby służby w różnychъ jej rodzajachъ, wyjątki od prawidełъ, Ukazemъ tymъ postanowionychъ. Od tego czasu wynikły niedogodności innego rodzaju, a mianowicie: nierówność i rozmaitość w porządku podnoszenia do rang.

„Dla uprzątnienia tychъ niedogodności, Uznaliśmy y potrzebnemъ ułożyć ogólne jednakiе dla wszystkichъ części służby cywilney Postanowienie, w Ukazie 1809 roku zamierzone, i zachowawszy w niemъ główny celъ tego Ukazu, pierwszeństwo usposobienia, nabytego przez nauki, pogodzić z tymъ celemъ i rzeczywiste potrzeby służby, przez doświadczenie wskazywane, i stopniowe zjednoczenie rang z klassami miejsc zajmowanychъ.

„Na tychъ głównychъ zasadachъ, na rozkazъ Nasz w Radzie Państwa ułożone i przez Nas potwierdzone *Ogólne Postanowienie o porządku podnoszenia do rang w cywilney służbie*, przesyłającъ przy témъ do Rządzącego Senatu, Rozkazujemy:

„1) Przywieść je do należytego wykonania.

„2) Dla stopniowego wprowadzenia i ochronienia przepisanego w témъ postanowieniu prawidła, ażeby rangi, ile można, odpowiadały zajmowanymъ miejscomъ, w śladъ затѣмъ ma być wydane szczegółowe rozpisanie obowiązkówъ, teraz będącychъ, od 14tej do 5tej klasy włącznie; na przyszły zaśъ czasъ, przy układaniu kaźdego nowego etatu, zawsze oznaczać klasy obowiązkówъ, w nimъ umieszczonychъ.

„3) Przy urządzaniu nowychъ edukacyjnychъ zakładówъ, albo przy ichъ przekształceniu, zawsze oznaczać, do jakiego rzędu w porządku służby mają należeć wychowawcy, którzy w nichъ ukończyli kursъ ustanowiony przy wejściu ichъ do służby; oznaczenie zaśъ rzędówъ teraz będącychъ zakładówъ uczonychъ, w śladъ затѣмъ będzie wydane w osobnemъ ichъ rozpisaniu.“

— Jenerał-Porucznikowi Korpusu Żandarmówъ *Lesowskiemu*, Nayłaskawiej rozkazano zasiadać w Rządzącymъ Senacie.

— Z okoliczności upłynienia dnia 5 (17) zeszłego Kwietnia terminu konwencyi o handlu i spławie, zawartej między Rossyą a Prussami w 1825 roku, P. Minister Skarbu, na skutekъ poprzedniczego porozumienia z Rządemъ Pruskimъ, uczyniłъ najpoddanniejsze Cesarzowi Jego Mości przełożenie, o przedłużenie działańъ tej konwencyi jeszcze na jeden rokъ, na co w dniu

конвенции еще на одинъ годъ, на что въ 29-й день Юня сего 1834 года и послѣдовало Высочайшее соизволеніе. (Свѣ. Пг.)

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату 15-го Юня с. г. Всемилостивѣйше произведены: Коммиссіонеръ Виленской Коммиссіи Коммиссаріатскаго Депо: Сергій *Нордштейнъ* въ 5-й классъ; Брестской Таможни Помощникъ, Управляющаго *Кулаковъ* въ Коллежскіе Совѣтники; Коммиссіонеры Коммиссіи Коммиссаріатскихъ Депо: Виленскаго *Ярошевицъ* и *Юзефовицъ*, Балтскаго *Федосовъ*, *Бордачевскій*, *Мажметъ*, *Харламовъ*, *Волошиновъ* и *Рыдзевскій*, Кременчугскаго *Борейша*, Дубенскаго *Феткѣвицъ*; Коммиссаріатскихъ Коммиссіонерствъ Варшавскаго *Сарновскій*, Варшавскаго Военно-Временнаго Госпиталя Коммиссаръ *Лагнеръ* 1-й, въ 3-й классъ, со старшинствомъ въ настоящихъ чинахъ согласно заключенію Правительствующаго Сената.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ въ 25-й день Мая с. г. Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Владимира 4-й степени*: Надворный Совѣтникъ, Совѣтникъ Полтавской Палаты Уголовнаго Суда *Тургиновъ*, Коллежскій Ассесоръ Гродненскій Губернскій Прокуроръ *Санковский*, Титулярные Совѣтники: Совѣтникъ Бѣлостокской Палаты Гражданскаго Суда *Бѣласскій* и Могилевскій Губернскій Уголовныхъ дѣлъ Странничъ *Красовскій*.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ уволеннаго отъ службы бывшаго Кіевскаго Гражданскаго Губернатора, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *Обрезкова*, опредѣлить Чиновникомъ особыхъ порученій по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ. (Сен. В.)

Объ устройствѣ Главной Обсерваторіи при С. ПЕТЕРБУРГСКОЙ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.

(Продолженіе.)

Въ указѣ 22-го Октября 1833 года Государь Императоръ благоволилъ вторично изъяснить желаніе свое касательно устройства таковой Обсерваторіи, и поручилъ Г-ну Министру Народнаго Просвѣщенія и Президенту Академіи Тайному Совѣтнику *Уварову*, начертать для сего планъ и смѣту, что и было немедленно исполнено, ибо Г. Академикъ *Парротъ* имѣлъ уже готовый планъ и приближенную смѣту потребныхъ для таковой Обсерваторіи инструментамъ, составленную по собственнымъ его предположеніямъ. Въ силу сего проекта, сумма на постройку зданія простиралась до 346,500 руб., а на пріобрѣтеніе инструментовъ до 135,000 р. Въ слѣдствіе сего, указомъ отъ 28-го Октября, Государь Императоръ изволилъ повелѣть Академіи, немедленно озаботиться заказами инструментовъ, для чего и доставить въ распоряженіе Г. Министра Народнаго Просвѣщенія 100,000 р., дабы съ наступленіемъ весны 1834 года, можно было приступить къ постройкѣ Обсерваторіи на такомъ мѣстѣ, которое Академія признаетъ удобнѣйшимъ.

Желая исполнить удовлетворить благотѣльнымъ намѣреніямъ Государя Императора, Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, съ разрѣшенія Его Величества, учредилъ особую Коммиссію, назначивъ Членами оной Г. Академиковъ: *Вишневскаго*, *Фуса*, *Паррота* и *Струве*, а Президентомъ Члена Государственнаго Совѣта и Почетнаго Члена Академіи Адмирала *Грейга*.

Въ Ноябрь мѣсяцъ Коммиссія открыла засѣданія свои, и вскорѣ усмотрѣла, что все сдѣланное до того времени Академіею, на счетъ устройства Обсерваторіи, было только пріуготовленіемъ къ предстоящимъ трудамъ; поелику же Высочайшая воля объ устройствѣ главной Обсерваторіи поблизости С. Петербурга, повидимому клонилась къ тому, чтобы сдѣлать оную средоточіемъ Астрономическихъ занятій по всему Государству, то Коммиссія вѣнчила себя въ обязанность тщательно разсмотрѣть все нужное для таковаго предпріятія и начертать сообразно сему точный планъ, какъ для будущихъ дѣйствій Астрономовъ, такъ равно и для самаго устройства Обсерваторіи. Посему прежде всего составленъ былъ проектъ статута Обсерваторіи, въ которомъ принята за основаніе слѣдующая троякая цѣль:

1. Постоянныя, точнѣйшія и сколько возможно удовлетворительнѣйшія наблюденія по части Астрономіи, какъ науки.
2. Наблюденія, относящіяся до Географическихъ предпріятій, какъ внутри Государства, такъ равно и для путешествій.
3. Усовершенствованіе Практической Астрономіи, въ примѣненіи ея къ Географіи и мореплаванію.

29 Czerwca teraźniejszego 1834 roku, nastąpiło Najwyższe zezwolenie. (P. P.)

— Przez Najwyższy Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi 15 Czerwca t. r., Najłaskawiej podniesieni: Kommissyonier Wileński Kommissyi Kommissoryatskiego Depo, *Sergiusz Nordsteyn* do 5tej klasy, Pomocnik Zarządzającego Brzeską Tamożnią *Kutakow* na Radcę Kollegialnego; Kommissyonierowie Kommissyy Kommissoryatskich Depo: Wileńskiego *Jaroszewicz* i *Józefowicz*, Bałtyskiego *Fedosow* *Bordaczewski*, *Machmet*, *Chartamow*, *Woloszynow* i *Rydzewski*, Krzemienchuckiego *Boreysza*, Dubieńskiego *Fetkiewicz*; Kommissoryatskich Kommissyonierstw: Warszawskiego *Sarnowski*, Warszawskiego Czasowego Szpitala Wojskowego *Wagner* 1szy, do 8mej klasy, ze starszeństwem w tych rangach zgodnie z wnioskiem Rządzącego Senatowi.

— Przez Najwyższy Ukaz dany do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów dnia 25 Maja t. r. Najłaskawiej mianowani Kawalerami, Orderu Św. Włodzimierza 4go stopnia: Radzca Dworu, Radzca Połtawskiej Izby Sądu Kryminalnego *Turczynow*, Assesor Kollegialny, Prokuror Gubernii Grodzieńskiej *Sankowski*, Radzca honorowi: Radzca Izby Białostockiej Sądu Cywilnego *Bielawski* i Mohilewski Gubernialny Spraw Kryminalnych Strapczy *Krassowski*.

— CESARZ JEJOMOŚĆ NAYWYŻEY rozkazać raczył, uwolnionego ze służby byłego Kijowskiego Gubernatora Cywilnego, Rzeczywistego Radcę Stanu *Obrezkova*, przeznaczyć na Urzędnika do szczególnych poleceń w Ministerjum Spraw Wewnętrznych. (G. S.)

O ZACZĘCIU GŁÓWNEGO OBSERWATORIUM PRZY CESARSKIEJ AKADEMII NAUK W SANKT-PETERSBURGU.

(Ciąg dalszy.)

W ukazie 22 Października 1833 roku CESARZ JEJOMOŚĆ, powtórnie raczył uczynić życzenie swoje względem urządzenia takowego obserwatorium i polecił P. Ministrowi Narodowego Oświecenia i Prezydentowi Akademii Radcy Tajnemu *Uwarowu*, nakreślić do tego plan i wyliczenie kosztów, co też niezwłocznie zostało dopełnionem, gdyż P. Akademik *Parrot* miał już gotowy plan i przybliżone wyliczenie kosztów na potrzebne dla takowego obserwatorium instrumenta, ułożone z własnych jego myśli. Na mocy takowego projektu, summa na wzniesienie budowy dochodziła do 346,500 rubli, a na zakupienie instrumentów do 135,000 rubli. Na skutek czego, ukazem 28 Października, CESARZ JEJOMOŚĆ raczył rozkazać Akademii, niezwłocznie uczynić starania do zamówienia instrumentów, i na ten cel oddać do rozrządzenia P. Ministra Narodowego Oświecenia 100,000 rub., ażeby z nastaniem wiosny 1834go roku, można było przystąpić do budowania obserwatorium na takim miejscu, które Akademia uzna za najprzystatniejsze.

Pragnąc w zupełności zadosyć uczynić dobroczynnym zamiarom Cesarza Jejomości, P. Minister Narodowego Oświecenia, z rozstrzygnięcia Jego CESARSKIEJ MOŚCI, wyznaczył osobną Kommissyą, naczynając Członkami do niej PP. Akademików: *Wiszniewskiego*, *Fusa*, *Parrota* i *Struve*, a Prezydentem Członka Rady Państwa i Honorowego Członka Akademii Admirala *Greigha*.

W Listopadzie Kommissya rozpoczęła swe posiedzenia, i rychło dostrzegła, że wszystko, co dotąd było zrobione przez Akademią względem budowania obserwatorium, było tylko przygotowaniem do przyszłych robot; że zaś wola Najwyższa względem założenia Głównego Obserwatorium w bliskości St. Petersburga, widocznie dążyła do tego, ażeby uczynić je śródkowym punktem prac astronomicznych po całym Państwie, przeto Kommissya poczytała sobie za obowiązek starannie rozpatrzyć wszystko to, cokolwiek było potrzebnem do takowego przedsięwzięcia, i nakreślić stosownie do tego zupełny plan, jak dla przyszłych działań Astronomów, tak równie i dla samego urządzenia obserwatorium. Przede wszystkiem zatem ułożony został projekt Statutu obserwatorium, w którym przyjęto za osnovę następujący cel trojaki:

- 1) Stateczne, dokładne i ile można naydostateczniejsze obserwacye w Astronomii jako nauki.
- 2) Obserwacye, odnoszące się do przedsięwzięć jeograficznych, tak wewnątrz Państwa, jako też równie i dla podróży.
- 3) Udoskonalenie Praktyczney Astronomii, w przy stosowaniu jej do Jeografii i żeglugi.

Сообразно сей трѣтней цели, Коммиссія составила списокъ потребныхъ для Обсерваторіи инструментовъ; опредѣлила изъ какихъ лицъ долженъ состоять штатъ оной и наконецъ исчислила потребности самаго зданія, въ отношеніи ученомъ и экономическомъ. Еще до начатія сихъ занятій, Коммиссія изслѣдовала назначенное Государемъ Императоромъ мѣстоположеніе на Пулковой горѣ, и нашла оное вполне соответствующимъ предположенной цели. Въ Декабрѣ мѣсяцѣ Его Величество удостоилъ разсмотрѣть предположенія Академіи и повелѣлъ двумъ Членамъ Императорской Академіи Художествъ: Брюлову и Тону составить, каждому особо, проектъ зданія Обсерваторіи, сообразно инструкціи Коммиссіи. Художники сии исполнили возложенныя на нихъ порученія и въ Февралѣ мѣсяцѣ представили проекты свои Коммиссіи, которая, признавъ трудъ Г. Брюлова наилучшимъ, поручила ему сдѣлать въ ономъ еще нѣкоторыя измѣненія, для поднесенія уже въ совершеннѣйшемъ видѣ на Высочайшее благоусмотрѣніе. 3-го Апрѣля Г. Академикъ Струве имѣлъ счастье быть лично представленъ Г. Министромъ Народнаго Просвѣщенія Государю Императору и донесъ Его Величеству во всей подробности о принятомъ Академіею планѣ. Удостоивъ утвержденіемъ своимъ предположенія Академіи, во всей ихъ обширности, Государь Императоръ назначилъ Архитекторомъ зданія Обсерваторіи Г. Брюлова, и изъявивъ согласіе на пріобрѣтеніе избранныхъ Коммиссіею инструментовъ, самъ лично посѣтилъ мѣсто, назначенное по проекту для Обсерваторіи, одобрилъ оное и тутъ же пожаловалъ въ даръ Академіи.

Кромѣ сего, благодѣтельный Монархъ приказалъ словесно Академику Струве отправиться, съ наступленіемъ лѣта, въ чужіе края и договориться съ извѣстнѣйшими мастерами въ Мюнхенѣ, Гамбургѣ и Альтонѣ объ изготовленіи потребныхъ инструментовъ; въ случаѣ же надобности пробѣхать даже въ Парижъ и Лондонъ и вообще приложить всевозможное стараніе, чтобы Обсерваторія, при открытіи своемъ, была снабжена такими инструментами, какіе только, при нынѣшнемъ состояніи механики, имѣть можно. Сумма, ассигнованная Его Величествомъ на сей предметъ, по примѣрному исчисленію, простирается до 192,500 рублей. Во что же обойдется постройка самаго зданія Обсерваторіи, можно будетъ опредѣлить не прежде, какъ по окончаніи Архитекторской смѣты. Надобно полагать, однако же, что все заведеніе, постройка и пріобрѣтеніе Астрономическихъ орудій будетъ стоить болѣе милліона, не считая цѣнности земли, подаренной Государемъ Императоромъ. (Окончаніе впрѣдъ.)

Тула, 28-го Іюня.

Торжество совершеннолѣтія Наслѣдника Всероссийскаго Престола, какъ событіе, знаменитое въ Исторіи Имперіи, совершившееся въ Сѣверной столицѣ, разлило благодать свою и на нашъ городъ. Всѣ сословія Тулы приняли вѣсть сію съ восторгомъ; всѣ сословія съ пламеннымъ усердіемъ преклонили колѣна предъ Творцемъ, Подателемъ благи, и молили Его продлить благоденствіе Императорскаго Дома: ибо Царь, Отецъ народа, упрочиваетъ благоденствіе своихъ подданныхъ, даруя имъ Наслѣдника Своей силы, мудрости и славы. Столь великое благодѣніе Монарха могло ли не возбудить добрыхъ чувствъ въ Его подданныхъ? И чувства сии могли ли иначе выразиться, какъ благодѣніями къ несчастнымъ, угнетеннымъ бѣдностью? Такъ, сословія Тульскихъ купцовъ и мѣщанъ, и сословіе оружейниковъ, какъ признательные и вѣроподданные сыны отечества, въ избыткѣ чувствъ благодарности, сдѣлали слѣдующія пожертвованія:

Купцы въ пользу бѣдныхъ гражданъ пожертвовали 2,000 рублей, и положили въ будущее время ежегодно 22-го Апрѣля раздавать бѣднѣйшимъ мѣщанскимъ сословію по 500 рублей изъ общей купеческой суммы.

Мѣщане простили навсегда и исключили изъ счета остающую съ 1817 по 1826 годъ податную недоимку на бѣднѣйшихъ семействахъ, внесенную своею вѣреніемъ за нихъ Обществомъ на сумму *шестьдесятъ тысячъ рублей*.

Тульское Оружейное Общество простило безвозвратно бѣднѣйшимъ своего сословія, изъ числа состоящимъ на нихъ въ общественную сумму долга, *шестьдесятъ тысячъ рублей*; сверхъ того нынѣ же выдало изъ богоугодной суммы неимущимъ вдовамъ и сиротамъ на постройку домовъ 500 рублей, и положило, чтобы впрѣдъ ежегодно 22-го Апрѣля выдавать такимъ же лицамъ для той же надобности 150 рубль.

Stosownie do tego trojakiemu celu, Kommissya ułożyła spis potrzebnych dla obserwatorium instrumentów, ułożyła z jakich osób powinien się składać jego etat, i nakoniec wyliczyła potrzeby samey budowy we względzie uczonym i ekonomicznym. Przed rozpoczęciem jeszcze tych zatrudnień, Kommissya rozpoznała przeznaczone przez Cesarza Jęgomości miejsce na Półkowej górze i znalazła je zupełnie odpowiadającym zamierzonemu celowi. W miesiącu Grudniu Najjaśniejszy Pan raczył przejrzeć projekta Akademii i rozkazał dwóm Członkom Cesarzkiej Akademii Kunsztów Briutowi i Tonowi ułożyć, każdemu osobno, projekt budowy obserwatorium, zgodnie z instrukcją Kommissyi. Artysci ci wypełnili włożone na nich poruczenia i w miesiącu Lutym przedstawili projekta swoje Kommissyi, która, uznawszy pracę P. Briutowa najlepszą, poruczyła mu zrobić w niej jeszcze niektóre odmiany, dla podania w udoskonalonym już kształcie do Najwyższej uwagi. Dnia 3 Kwietnia P. Akademik Struve miał szczęście osobiście byż przedstawić przez P. Ministra Narodowego Oświecenia Cesarzowi Jęgomości i donieść Najjaśniejszemu Panu we wszystkich szczegółach o przyjętym przez Akademię planie. Zaszczyciwszy potwierdzeniem swoim projekta Akademii, w całej ich rozciągłości; Cesarz Jęgomość wyznaczył na Architekta budowy obserwatorium Pana Briutowa, i oświadczywszy zgodę na zakupienie wybranych przez Kommissyą instrumentów, sam osobiście odwiedził miejsce, przeznaczone w projekcie dla obserwatorium, pochwalił je i tamże oddał w darze dla Akademii.

Oprócz tego dobroczynny Monarcha rozkazał ustnie Akademikowi Struve udać się, z nastaniem lata, do cudzych krajów, i umówić się z najtaniejszymi Artystami w Monachium, Ham'urgu i Altonie, względem wygotowania potrzebnych instrumentów; w zdarzeniu zaś potrzeby wyjechać nawet do Paryża i Londynu i w ogólności dołożyć największego starania, ażeby Obserwatorium przy swém odkryciu, było opatrzone takimi instrumentami, jakie tylko w teraźniejszym stanie mechaniki, mieć można. Summa, assygnowana przez Jego Cesarzką Mość na ten przedmiot, podług wzorowego wyliczenia, rozciąga się do 192,500 rubli. Ile zaś kosztować będzie pobudowanie samego gmachu Obserwatorium, nie pierwej można będzie oznaczyć, aż po ukończeniu wyliczenia przez Architekta. Można mniemać atoli, że cały zakład, budowa i nabycie Aстрономicznych narzędzi będzie kosztowało więcej miliona, nie licząc wartości ziemi, przez Jego Cesarzką Mość darowanej. (Dokończenie nastąpi.)

Tuła, 28 Czerwca.

Uroczystość dójścia pełnoletności Następcy Tronu Wszech Rossyi, jako wypadek znakomity w dziejach Państwa, spełniony w Północnej stolicy, wylał błogosławieństwa swoje i na miasto nasze. Wszystkie zgromadzenia Tuły, przyjęły wieść tę z uniesieniem; wszystkie zgromadzenia z płomienistą gorliwością upadły na kolana przed Stwórcą dawcą dóbr, i zanosiły modły o przedłużenie dni pomyślności dla Najjaśniejszego Domu: bo Monarcha, Ojciec narodu, utrwala pomyślność swoich poddanych, darując im Następcę Swojej siły, mądrości i sławy. Tak wielkie dobrodzieystwo Monarchy, mogłoż nie wzniecić dobrych uczuć w Jego poddanych? a uczucia te mogły inaczej byż wyrażane, jak dobrodzieystwami dla nieszczęśliwych, uciśnionych ubóstwem? Tak zgromadzenia Tulskich Kupców i mieszczan, oraz zgromadzenie fabrykantów broni, jako wdzięczni i wierni poddani synowie Ojczyzny w zbytku uczuć wdzięczności, uczynili następujące ofiary:

Kupcy na rzecz ubogich mieszczan, ofiarowali 2,600 rubli, i postanowili na czas przyszły co rok 22 Kwietnia rozdawać dla najuboższych tego stanu po 500 rubli z ogólnej summy kupieckiej.

Mieszczanie darowali nazawsze i wykreślili z rachunku liczącą się od 1817 do 1826 roku podatkową niedopłatę na uboższych familiach, wniesioną w swoim czasie za nie przez zgromadzenie, w summie 60,000 rub.

Tulskie zgromadzenie fabrykantów broni, dla uboższych swego zgromadzenia, z liczby będącego na nich długu dla zgromadzenia darowało sumę 60,000 rubli, nadto teraz wydało z summy miłosierdzia dla ubogich wdów i sierot na pobudowanie domów 500 rubli, i postanowiło co rok na przyszłość 22 Kwietnia wydawać takimże osobom na tenże cel po 150 rubli.

Вотъ чѣмъ торжествовали въ Тулѣ знаменитый день совершеннолѣтія Наслѣдника Престола, это восходящее солнце радостей, надежду счастья, причину всѣхъ благъ Россіи! Вотъ чѣмъ Тульскіе граждане изъявили свою благодарность Государю, Отцу народа, упрочивающему ихъ благосостояніе! Лица, наиболѣе участвовавшія въ сихъ пожертвованіяхъ, были: Лука и Иванъ Маликовы, Никита Добрынинъ, Василій Ломовъ, Александръ Баташевъ, Иванъ Засыпкинъ, братья Москотиновы и Григорій Бѣлоусовъ: люди не богатѣйшіе, но отличающіеся отъ всѣхъ прочихъ своимъ усердіемъ и готовностію къ общему благу.

Тула всегда отличалась преданностію къ Престолу своихъ Государей, и добрыми чувствами своихъ гражданъ. Припомнимъ еще недавнее событіе къ чести и славы сословія Тульскихъ оружейниковъ. Въ 1826 году Оружейное Общество, въ память великихъ милостей, оказанныхъ Императоромъ АЛЕКСАНДРОМЪ, и въ память восшествія на Престолъ Государя Императора НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА, простило бѣднѣйшимъ изъ своего сословія долгу сто пятьдесятъ тысячъ рублей изъ общественной суммы.

Столь благородный подвигъ не остался безъ лестнаго вниманія Императора. Общество Тульскихъ оружейниковъ удостоилось получить золотой кубокъ съ надписью: „Въ знакъ Монаршаго благоволенія „къ Обществу Тульскихъ оружейниковъ, за похваль- ный подвигъ, оказанный 30-го Января 1826 года.“

Этотъ драгоценный даръ возбудилъ новыя чувства признательности. Оружейники положили: праздновать ежегодно 31-е Іюля (день полученія золотого кубка) съ молебствіемъ о здравіи и долголетіи Милосердаго Государя, и Всевлгустѣйшаго Дома Его; причемъ въ этотъ же день положили раздавать ежегодно изъ суммы, собираемой на богоугодныя дѣла, бѣднымъ вдовамъ и сиротамъ оружейниковъ тысячу рублей.

Славенъ Государь, имѣющій признательныхъ къ Его милостямъ подданныхъ! Счастливы подданные, имѣющіе Милосердаго Царя! И. Р. (Сбв. Пз.)

Одесса, 19-го Іюня.

Въ числѣ Демидовскихъ премій, присужденныхъ 30-го Мая нынѣшняго года Императорскою Академіею Наукъ за лучшія представленныя ей сочиненія, по разнымъ отраслямъ Наукъ, одна половинная премія назначена Е. П. Г. Одесскому Градоначальнику, А. И. Левшину, за сочиненіе его: Описание Киргизъ-Казачьихъ ордъ и степей. Мы узнали, что А. И. Левшинъ отнесся въ Академію Наукъ съ просьбою выслать определенную за сочиненіе его сумму 2,500 руб. ассигн. въ Совѣтъ Одесскаго Института Благородныхъ Дѣвицъ, для употребленія оной на воспитаніе одной бѣдной сироты.

Алта, 4-го Іюня.

Сегодня прибыли сюда изъ Симферополя Маршалъ *Мармонъ*, Герцогъ Рагузскій, въ сопровожденіи Е. С. Г. Новороссійскаго Генераль-Губернатора и Г. Таврическаго Гражданскаго Губернатора А. И. Казнагеева. Они осматривали работы новоустроеннаго здѣсь мола, мѣсто назначенное для церкви, и прелестныя наши окрестности; потомъ отправились далѣе по южному берегу, чрезъ Оріанду, въ Алушку. Маршалъ, вмѣстѣ съ Графомъ М. С. Воронцовымъ, отплывъ изъ Одессы на яхтѣ *Рѣзвой* 27-го Мая, прибыли 29-го въ Севастополь и обзрѣвали тамъ работы Инженера Уптона, производимыя для приведенія воды изъ рѣчки Черной въ сухіе доки въ Севастополь; послѣ того посѣщали въ Бахчисарѣ вновь построенный Ханскій дворецъ, а въ Симферополѣ осматривали новыя тамошнія строенія, мостъ, строящійся на Салгирѣ, и заложенный въ самомъ городѣ Г. Крюковымъ Артезіанскій колодезь по Сибирской методѣ. Вчера осматривали оконченный уже Артезіанскій колодезь на землѣ Г. Карачана въ 8 верстахъ отъ Симферополя; и потомъ обѣдали у Г. Перовскаго на дачѣ его Килбурнѣ, лежащей на Салгирѣ, по большой дорогѣ отъ Симферополя до Алушты.

Одесса, 13-го Іюня.

Сего числа прибыли въ нашъ портъ на яхтѣ *Рѣзвой*, въ сопровожденіи парохода *Метеора*, Маршалъ *Мармонъ*, Герцогъ Рагузскій, Графъ и Графиня *Воронцовы*, Графиня *Шуазель* и многіе другіе посѣтители. Вчерашняго числа они были въ Судакѣ; сегодня же, осмотрѣвъ нашъ городъ и окрестности, и отобѣдавъ у Г. Таврическаго Гражданскаго Губернатора, отправляются въ Керчь. (О. В.)

Такто обходился въ Тулѣ великій день дѣйсствія пѣнолѣтності Наслѣдцы Tronu, to wschodzące słońce radości, nadzieję szczęścia, przyczynę wszelkiego dobra Rosyi! Tak Tulscy Obywatele wynurzyli swą wdzięczność dla Monarchy, Ojca narodu, który uwiecznił ich pomyślność! Osoby, które się najwięcej przyłożyły do tych ofiar, były: Łukasz i Jan Malikow, Nikita Dobrynin, Bazyli Łomow, Alexander Bataszew, Jan Zasypinkin, bracia Moskotinow i Grzegorz Biełousow: nie są to ludzie najbogatsi, ale odznaczają się od wszystkich innych gorliwością i ochotą gotowością dla publicznego dobra.

Tuła zawsze odznaczała się poświęceniem się dla Tronu swoich Monarchów, i dobrocią uczuć swoich Obywateli. Przypomniemy niedawne jeszcze zdarzenie na zaszczyt i sławę zgromadzenia Tulskich fabrykantów broni. W 1826 roku zgromadzenie fabryczne na pamiątkę wielkich łask, wyświadczonych przez Cesarza ALEXANDRA, i na pamiątkę wstąpienia na Tron Cesarza NIKOŁAJA PAWŁOWICZA, darowało dla uboższych ze swego zgromadzenia długu 150,000 rubli ze skrzynki Zgromadzenia.

Tak szlachetny czyn nie został bez chlubnej uwagi Cesarza. Zgromadzenie Tulskich fabrykantów broni, stało się godnym otrzymać złoty kubek z napisem: „Na znak Monarszego zadowolenia ku Zgromadzeniu Tulskich fabrykantów broni, za czyn chwalebny, okazany 30 Stycznia 1826 roku.“

Ten drogi dar, obudził nowe uczucie wdzięczności, zgromadzenie fabrykantów broni postanowiło: co rok obchodzić 31 Lipca (dzień otrzymania złotego kubka) z modłami za zdrowie i dni długie Miłostiwego Monarchy i Najjaśniejszego Domu Jego, przy czém tegoż dnia postanowili rozdawać corocznie z sumy, zbieranej na miłosierne uczynki, dla ubogich wdów i sierot fabrykantów 1,000 rubli.

Sławny Monarcha, który ma wdzięcznych za swoje łaski poddanych! Szczęśliwi poddani, mający Łaskawego Monarchę! J. R. (P. P.)

Odessa, dnia 19 Czerwca.

W liczbie premii Demidowskich, przyznanych 30 Maja r. t. przez Cesarzką Akademię Nauk za najlepsze przedstawione jej dzieła, w różnych gałęziach nauk, jedno-połowiczne premium przysądzone J. W. P. Odeskemu Naczelnikowi miasta A. J. Lewszinowi, za dzieło jego: Opisanie hord i stepow Kirgis-Kozaczich. Dowiedzieliśmy się, że A. J. Lewszin, pisał do Akademii nauk, prosząc, ażeby przysłała przyznaną za dzieło jego sumę, 2,500 rubli assygnacyjnych, do Rady Odeskiego Instytutu szlchetnych Panien, dla użycia jej na edukacyą jednej ubogiej sieroty.

Jatta, dnia 4 Czerwca.

Dzisiaj przybył tu z Symferopola Marszałek *Marmont*, Xiążę Ragusański, w towarzystwie J. W. Pana Nowo-Rosyyskiego Jenerał-Gubernatora i Pana Cywilnego Gubernatora Tauryckiego A. I. Kaznaczejewa. Oglądali roboty nowo-budującej się tu tamy morskiej, miejsce przeznaczone na cerkiew, i przesłcinę okolice nasze; potem udali się dalej południowym brzegiem przez Ariandę do Ałupki. Marszałek z Hrabią M. S. Woroncowym, wypłynawszy z Odessy na jachcie *Rzezwuy* 27 Maja, przybyli 29 do Sewastopola, i oglądali tam roboty Inżyniera Uptona, w celu sprowadzenia wody z rzeczki Czarny do suchych doków w Sewastopolu; potem odwiedzali w Baczysaraju nowo-wyporzadzony Chański pałac, a w Symferopolu oglądali nowe tameczne budowy, most budujący się na Salgirze, i rozpoczętą w samém mieście przez P. Krukowa studnię artezyjską, robioną sposobem sybirskim. Wczora oglądali ukończoną już studnię artezyjską na ziemi P. Karaczana, 8 wiorst od Symferopola, i potem mieli obiad u P. Perowskiego, w majątności jego Kilburnie, położonej nad Salgirą, na wielkim gościńcu z Symferopol do Ałuszy.

Teodozja, dnia 13 Czerwca.

Dzisiaj przybyli do naszego portu na Jachcie *Rzezwuy*, przeprowadzanym od statku parowego *Mteor*, Marszałek *Marmont*, Xiążę Ragusański, Hrabia i Hrabina *Woroncowie*, Hrabinia *Choiseul* i wiele innych gości. Wczora byli w Sudaku; dziś zaś, obejrzawszy nasze miasto i okolice, po obiedzie u P. Cywilnego Gubernatora Tauryckiego, wyjeżdżają do Keroza. (G. O.)

ИНОСТРАННЫЕ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 20-го Іюля.

Англійскій Перъ Тайный Советникъ Е. В. Короля Великой Британіи, Чрезвычайный Посланникъ и полномочный Министръ при здѣшнемъ Дворѣ Графъ *Минто* прибылъ сюда изъ *Маріенбада*. — Министръ Резидентъ при Папскомъ Дворѣ, Тайный Советникъ Посольства, Докт. *Бунсенъ*, выѣхалъ въ *Римъ*. Министръ Резидентъ разныхъ Германскихъ Дворовъ при здѣшнемъ Дворѣ, Каммергеръ, Подполковникъ *Редеръ* въ *Гамбургъ*, а Главный Интендантъ Королевскихъ Музеумовъ и Каммергеръ Графъ *Брюль* въ *Зейфендорфъ* близъ *Дрездена*. (A.P.S.Z.)

Г е р м а н і я.

Гильдбурггаузенъ, 9-го Іюля.

Саксенъ-Альтенбургскій Герцогъ *Фридерикъ* вступить въ бракъ въ Сентябрѣ мѣсяцѣ съ Княжною *Тальбо*, Англичанкою, 18-ти-лѣтнюю дочью Лорда *Шреусбуръ-Тальбо*, котораго Баварскій Король возвелъ въ Княжеское достоинство. Обрученіе произошло 29-го Іюня въ *Кисингенѣ*. (Dz. P.)

А в с т р і я.

Вѣна, 6-го Іюля.

Доносятъ изъ *Яссъ*, что по поводу замѣченныхъ въ *Константинополѣ* нѣсколькихъ признаковъ моровой язвы, установленъ въ *Галацѣ* на 14 дней карантинъ со стороны *Молдавіи*. (G. C.)

10-го Іюля.

Въ сегодняшней газетѣ напечатанъ на Нѣмецкомъ и Французскомъ языкахъ договоръ, относящійся къ торговлѣ и судоходству, заключенный между Е. В. Императоромъ и Королемъ Датскимъ, который утвержденъ съ обѣихъ сторонъ 1-го Іюня сего года. (Dz. P.)

Триестъ, 5-го Іюля.

Изъ *Александрии* пишутъ, что въ Египетскомъ войскѣ, особливо вдоль предѣловъ отъ *Караманъ* и *Мераше*, въ *Адана* и *Галенѣ*, царствуетъ большое движеніе, войско безпрестанно учится военнымъ оборотамъ, что, какъ кажется, имѣетъ связь съ какимъ-то немаловажнымъ походомъ. Противъ кого онъ долженъ быть предпринятъ, это тайна въ *Александріи*; однако жъ не сомнѣваются въ томъ, что Паша обдумываетъ какое-то огромное намѣреніе. Вѣроятнымъ кажется, что онъ Порту желаетъ привести въ затрудненіе и что отдавъ уже своему сыну повелѣнія быть въ готовности выступить въ походъ по первому призыву. Никто не можетъ утвердительно сказать, все ли сіе справедливо, ибо въ томъ увѣрить только будущность. Изъ опасенія, что необычайныя происшествія готовы послѣдовать на Востокъ, все наши расчетливые торгаша, даже самые предприимчивые, съ великою осторожностію приступаютъ къ дѣлу и не пускаются на важнѣйшія предпріятія.

7-го Іюля.

Третьяго дня прибылъ сюда на пароходѣ изъ *Венеціи*, Вице-Адмиралъ, Главнокомандующій Императорскою Военною морскою силою, Маркизъ *Паулучи*. Тотчасъ по своемъ прибытіи, осмотрѣлъ онъ оба фрегата *Guerriera* и *Hebe*, которые переправлялись въ Америку Польскихъ эмигрантовъ, и не давно возвратились оттуда. (G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 12-го Іюля.

Адмиралъ *Паркеръ* прибылъ изъ *Лиссабона* въ *Портсмутъ* на кораблѣ *Азія*. — Въ томъ же городѣ данъ былъ большой обѣдъ для Адмирала *Напіера*, объявившаго, что онъ желаетъ явиться кандидатомъ, на избраніе его Членомъ въ Парламентъ изъ *Портсмута*. (G. C.)

— Виконтъ *Мельбурнъ*, Марграфъ *Тавистокъ*, Лордъ *Джонъ Русселъ*, Лордъ *Аукландъ*, Гг. *Аберкромби* и *Еллисъ*, имѣли вчера совѣщаніе съ Лордомъ *Алторпомъ*. Графъ *Рипонъ* и Г. *Станлей*, вчера по полудни отправились въ *Тюбриджъ-Уэльсъ*.

— *Times* не сообщаетъ ничего о новомъ образованіи Министерства. Лордъ *Эбрингтонъ* собираетъ подписки на просьбѣ, дабы Лордъ *Алторпъ* остался въ Кабинетѣ.

— Вчера вечеромъ разнесся слухъ въ *City*, что Инфантъ *Донъ-Карлосъ* успѣлъ въ здѣшнемъ Французскомъ Посольствѣ исхodataйствовать паспортъ на имя одного Французскаго помѣщика, по которому Инфантъ съ однимъ только служителемъ отправился черезъ Францію къ *Пиринеямъ*, и, какъ полагаютъ, долженъ уже находиться на мѣстѣ.

— При самомъ уже выходѣ изъ биржи говорили, что прибылъ сюда курьеръ съ донесеніемъ о непри-

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 20 Lipca.

Par Angielski, Radzca Tayny Króla Jmci Brytanii W., Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny przy tutejszym Dworze, Hrabia *Minto*, przybył tu z *Marientadu*. — Minister-Rezydent przy Papieżkim Dworze, Tayny Radzca poselstwa, Dr. *Bunsen*, wyjechał do Rzymu, Minister-Rezydent różnych Dworów Niemieckich przy tutejszym Dworze, Szambellan Podpółkownik *Röder* do *Hamburga*, a Główny Intendent Muzeów Królewskich i Szambellan Hr. *Brühl* do *Seifendorfu* pod *Dreznem*. (A.P.S.Z.)

N I E M C Y.

Hildburghausen, 9go Lipca.

Xiąże Sasko-Altenburski, Fryderyk, ma się we Wrześniu zaślubić z Xieźniczka *Talbot*, Angielką, 18to-letnią córką Lorda *Shrewsbury-Talbot*, którego Król Bawarski wyniosł na dostojność Xiążęcą. Zaręczyny odprawiły się dnia 29 Czerwca w *Kissyngen*. (D.P.)

A U S T R I A.

Wiedeń, dnia 6 Lipca.

Donoszą z *Jass*, iż z powodu wydarzonych w *Stambule* kilku wypadkow morowego powietrza, ustanowiono w *Galaczu* na dni 14 kwarantannę ze strony *Multan*. (G. C.)

Dnia 10.

Dzisiejsza gazeta tutejsza umieściła w języku niemieckim i francuzkim umowę, tyczącą się handlu i żeglugi, zawartą między N. Cesarzem Jmcią i N. Królem Duńskim, której wymiana ratyfikacyi nastąpiła dnia 1 Czerwca r. b. (Dz. P.)

Triest, dnia 5 Lipca.

Donoszą z *Alexandryi*, że w woysku egipskiem, a mianowicie wzdłuż granicy od *Karaman* i *Merasche*, w *Adana* i *Halep*, wielkie panuje poruszenie; woysko jest nieustannie ćwiczone w obrótach, co zdaje się mieć związek ze znaczną jakąś wyprawą. Przeciwno komu mogłaby być wymierzona, było tajemnicą w *Alexandryi*; nikt jednak nie wątpi, że Basza coś wielkiego zamierza. Nic zdaje się niepodobnem do prawdy, że chce Portę wprowadzić w ambaras, i że wydał już synowi swemu polecenia, by być gotowym do pochodu na każde zawołanie. Nikt się nie domyśla, jak dalece to wszystko jest ugruntowane; przyszłość to okaże. Z obawy, że nadzwyczajne wypadki przygotowują się na *Wschodzie*, wszyscy nasi spekulanci, a nawet najsмієlsi, bardzo ostróżnie przystępują do dzieła, i nie wdają się w żadne obszerniejsze interessa.

Dnia 7.

Zawczora przybył tu na statku parowym z *Wenecyi*, Vice-Admirał Naczelnny wódz marynarki Cesarzskiej, Markiz *Paulucci*. Zaraz po swoim przybyciu obejrzał obiedwie fregaty *Guerriera* i *Hebe*, które odwiózłszy do Ameryki wychodniów polskich, niedawno ztamąd wróciły. (G. C.)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 12 Lipca.

Admirał *Parker* przybył na okręcie *Asia* z *Lisbony* do *Portsmouth*. — W témże mieście dawano wielki obiad dla Admirała *Napier*, który oświadczył, iż chce wystąpić jako Kandydat na Członka Parlamentu w *Portsmouth*. (G. C.)

— Wice-Hrabia *Melbourne*, Margrabia *Tavistock*, Lord *John Russel*, Lord *Auckland*, PP. *Abercrombi* i *Ellice*, naradzali się wczora z Lordem *Althorp*. Hrabia *Ripon* i P. *Stanley* wczora po południu udali się do *Tunbridge-Wells*.

— *Times* nie zawiera o nowej organizacyi Ministerium. Lord *Ebrington* zbiera podpisy, zapraszające, ażeby Lord *Althorp* w gabinecie pozostał.

— W *City* wczora wieczorem rozeszła się pogłoska, że Infantowi *Don Carlosowi*, udało się u tutejszego Poselstwa Francuzkiego, na imie pewnego francuzkiego obywatela, pasport otrzymać, za którym Infant, z jednym tylko służącym, w podróż przez Francją ku *Pyrénées* puścił się, gdzie, jak spodziewają się, iż stanąć już musiał.

— Na samém już wyysciu z giełdy mówiono, że przybiegł goniec z doniesieniem, o nieprzyjęciu przez Mi-

нятіи Испанскимъ Министромъ условій, заключенныхъ съ владѣльцами Испанскихъ ассигнацій.

15-го Июля.

Герцогъ Суссекскій удостоилъ обѣду, данный въ субботу Лордомъ *Алмгорпомъ*. Большое число Членовъ Нижней Палаты было приглашено къ этому обѣду.

— Приглашеніе Лорда *Алмгорпа* со стороны Нижней Палаты, дабы онъ не оставлялъ званія своего, предложенное Г. *Юмонъ*, подписали уже до 300 Членовъ.

— Третьяго дня Графъ *Грей* угощалъ иностранныхъ Посланниковъ и многихъ своихъ друзей, блистательнымъ обѣдомъ.

— Всѣ сегодншнія газеты сообщаютъ, что *Донъ Карлосъ* выѣхалъ отсюда: но ни одна не пишетъ съ точностію о подробностяхъ сего происшествія; другіе объявляютъ даже, что онъ уже прибылъ въ Испанію, въ слѣдствіе рѣшительнаго приглашенія со стороны инсургентовъ; но ни одна не сообщаетъ ему въ томъ успѣха.

— Вчера вечеромъ Лордъ *Мельбурнъ* объявилъ въ Верхней Палатѣ о полученіи имъ Монаршаго повелѣнія на образованіе новаго Министерства; сдѣлалъ даже намекъ, что и Лордъ *Алмгорпъ* можетъ возвратиться къ своему мѣсту. Обѣ Палаты отложили свои засѣданія къ будущему четвергу, дабы доставить новымъ Министрамъ время для устройства.

— По торисскимъ газетамъ *Донъ Карлосъ* оставилъ тайно Англію 2-го сего мѣсяца: онъ уже находится въ главной квартирѣ приверженцевъ своихъ въ Испаніи, гдѣ принятаго съ радостію ожидала даже часть войскъ Королевы, приготовленная къ скорому на его сторону переходу. По газетѣ *Courrier*, отправился онъ вмѣстѣ съ Генераломъ *Морено* инкогнито въ Парижъ, для свиданія тамъ съ бывшимъ Министромъ Фердинанда. (A. P. S. Z.)

Бельгія.

Брюссель, 8-го Июля.

Извѣстно, что Голландцы арестовали нѣсколько Бельгійскихъ подданныхъ, перешедшихъ границу по своимъ дѣламъ или для заработка; теперь доносятъ изъ Термонде, что и съ нашей стороны такимъ же поступили образомъ т. е. арестовали по праву возмездія четыре человека, кои изъ Голландіи переходили или ѣхали въ Бельгію.

12-го Июля.

Журналъ *Phare* пишетъ: въ лагерь при *Брасшаэтѣ*, ежедневно прибываетъ со всѣхъ сторонъ войско; тамъ также ожидаютъ артиллерию въ значительномъ количествѣ.

13-го Июля.

Здѣшній *Мониторъ* извѣщаетъ: Мы узнали, что по повелѣнію Гагскаго Кабинета, освобождены тѣ подданные Бельгійскіе, кои искавъ работъ, перешли въ мѣсяцъ Мартъ Голландскую границу и съ сего времени задержаны были подъ стражею. (G. C.)

Италія.

Римъ, 25-го Июня.

Папа послалъ Неаполитанскому Королю Кардинальскую шляпу, для врученія ея, по желанію Его Величества, Палермскому Архіепископу.

— Золотая пальма, у коей листья отдѣланы изъ драгоценныхъ камней, поднесенная Мегметомъ-Али Султаномъ Салимъ, была сдѣлана въ Каирѣ молодымъ Египтяниномъ, именуемымъ *Абдильхитъ эль-Саити*, который учился ювелирскому искусству въ Парижѣ. Вообще всѣ подарки, присланные Султаномъ Вице-Королемъ, красивы и драгоценны.

1-го Июля.

Донъ Мигуэля ожидаютъ въ нашемъ городѣ; онъ имѣетъ намѣреніе прибыть сюда подъ названіемъ Герцога Браганцкаго.

— Поеліку торговля играетъ значительную роль въ предначертаніяхъ Неаполитанскаго Правительства, то и говорить, что Англія уже вступила въ переговоры, дабы привести въ исполненіе торговый договоръ съ симъ государствомъ. Даже начали покупать вина Неаполитанскія, которыя въ состояніи выдержать сравненіе съ винами, привозимыми изъ Оporto. Принимая въ разсужденіе всѣ обстоятельства, нельзя въ томъ сомнѣваться, что лишь только дѣло Швейцаріи будетъ приведено къ окончанію, Италія содѣлается предметомъ стараній и переговоровъ. (G. C.)

2-го Июля.

Въ тайномъ засѣданіи Консисторіи 23-го прошлаго мѣсяца, отправленномъ въ Ватиканскомъ Дворцѣ, Е. С. Папа утвердилъ многихъ Архіепископовъ и Епископовъ, а въ томъ числѣ Трентскаго Еписко-

nistra Hiszpańskiego, układu zawartego, z posiadaczami obligacyi Hiszpańskich.

Дня 15.

Хиатъ *Sussex* засzczycił obecnością swoją obiad, dany w Sobotę przez Lorda *Althorp*. Wielka liczba Członków Izby niższej była zaproszona na ten obiad.

— Zaproszenie Izby Niższej, do Lorda *Althorp*, ażeby się z urzędu swego nie usuwał, przez P. *Hume* wniesione, podpisało już do 300 Członków.

— Hrabia *Grey* zawczora dla Posłów cudzoziemskich i wielu swych przyjaciół, wydał świetny obiad.

— Wszystkie gazety dzisiejsze ogłaszają, że *Don Carlos* ztąd wyjechał: ale żadna z dokładnością nie pisze o szczegółach tego zdarzenia; inne zwiastują nawet, że już w *Hiszpanii* stanął, wyraźnie przez powstańców wezwany; żadna jednak nie wróży pomyślnego mu skutku.

— Wczora wieczorem Lord *Melbourne* oświadczył w Izbie Wyższej, że przyjął rozkaz Mонаршы do utworzenia nowego Ministeryum; dał nawet do zrozumienia, że Lord *Althorp* może do swego miejsca powrócić. Obie Izby odroczyły się do następnego Czwartku, ażeby nowym Ministrom dać czas do urządzenia się.

— Podług torysowskich gazet, *Don Carlos* tajemnie opuścił Anglię dnia 2 t. m.: ma się on już znajdować w głównej kwaterze przyjaciół swoich w *Hiszpanii*, gdzie z radością przyjętego, oczekiwała nawet część wojska Królewskiego, na jego stronę przesył gotowa. Podług gazety *Courrier*, razem z Jenerałem *Moreno* przyjechał on *in cognito* do Paryża, dla rozmówienia się tam z dawniejszym Ministrem Ferdynanda.

(A. P. S. Z.)

BELGIA.

Bruxella, dnia 8 Lipca.

Wiadomo, że hollendrzy aresztowali kilku poddanych Belgijskich, którzy za wyrobkiem lub za interesami przeszli granicę; teraz donoszą z Termonde, że z naszej strony postąpiono tym samym sposobem, to jest, aresztowano prawem odwetu cztery osoby, które z Hollandyi przechodziły lub przejeżdżały do Belgii.

Дня 12.

Дзёніік *Phare* повідає: „До оboзy под *Bran-schaet* сціага сё codziennie ze wszystkich stron wojsko; tamże jest spodziewany znaczny oddział artylleryi.“

Дня 13.

Тутёшый *Monitor* доноси: „Довіадујемо сё, że z rozkazu gabinetu hagskiego, wypuszczono na wolność tych poddanych Belgijskich, którzy szukając roboty przekroczyli w marcu granicę Hollenderską i dotąd w więzieniu zostawali. (G. C.)

Włosy.

Rzym, dnia 25 Czerwca.

Papież posłał Królowi Neapolitańskiemu kapelusze Kardynałski, ponieważ było życzeniem tego Monarchy, aby sam doręczył go Arcybiskupowi Palermeńskiemu.

— Złota palma, mająca liście, wyrabiane z drogich kamieni, ofiarowana przez Mehmeda Alego dla Sułtanka Salihi, jest robiona w Kairze przez młodego Egipcjanina nazwiskiem *Abdihit el Saiti*, który się uczył jubilerstwa w Paryżu. W ogólności wszystkie podarunki przesłane teyże Sułtance przez Wice-Króla, są piękne i kosztowne.

Дня 1го Lipca.

Don Miguel spodziewany w naszym mieście; ma on przybyć pod nazwiskiem Xięcia Braganzy.

— Ponieważ Handel gra znakomitą rolę w planach Rządu Neapolitańskiego, mówią więc, że Anglia rozpoczęła już układy, aby przywieść do skutku rozumieże handlowe z tym krajem. Już nawet zaczęto skupować wina neapolitańskie, mogące iść w zawody z winami dostawianymi z Oporto. Biorąc dobrze na uwagę wszystkie okoliczności, nie można wątpić, że, jak tylko sprawa Szwajcaryi załatwiona zostanie, Włochy staną się widownią zabiegów i układów. (G. C.)

Дня 2.

Na tajnym Konsystorzu, odprawionym dnia 23 z. m. w pałacu watykańskim, potwierdził Oyciec S. wielu Arcybiskupów i Biskupów, a między innemi Franciszka Xawerego *Luschin*, dotychczasowego Biskupa

да Франца Ксавіера *Люшина*, Лембергскимъ Архіепископомъ Римско-Католическаго исповѣданія и Перемышльскаго Каноника Михайла *Корцинскаго* Перемышльскимъ Епископомъ. (Dz. P.)

Неаполь, 28-го Іюня.

Маркизы *Заппи* и *Г. Сартти*, оба изъ *Болоніи*, изгнанные изъ Папскихъ владѣній за участіе въ революціонныхъ сообществахъ; равнымъ образомъ Графъ *Церетти* изъ *Анконы*, обвиняемый въ томъ же преступленіи, получили отъ Правительства дозволеніе жить въ Неаполь, куда уже и прибыли. Вообще поведеніе здѣшняго Правительства беспокоитъ Римскій Дворъ.

— Въ *Болоніи* и *Романіи* вновь арестованы многія лица. (G. C.)

26-го Іюня.

Герцогъ *Карлъ ди Капуа* объявилъ, что онъ не желаетъ вступить въ бракъ. Слышно теперь, что братъ его Герцогъ *Леопольдъ* намѣренъ сочетаться бракомъ съ дочерью *Людвика Филиппа*. (Dz. P.)

Анкона, 4-го Іюля.

Командующій здѣшнимъ Французскимъ гарнизономъ отдалъ повелѣніе, чтобы для соблюденія нужной осторожности, Офицеры впредь проводили ночь въ казармахъ. На фрегатѣ *Finisterre*, привезено 45 рекрутъ для 66 пѣхотнаго полка.

— Изъ *Корфу* прибывшее транспортное судно, привезло подтвердительное извѣстіе, что *Колокотрони* приговоренъ былъ къ смерти, которое наказаніе Король отмѣнилъ на 20-лѣтнее тюремное заключеніе.

Миланъ, 29-го Іюня.

Третьяго дня проѣзжалъ чрезъ нашъ городъ Король Виртембергскій, подъ названіемъ Графа *Текъ*, къ вѣдамъ въ *Кастелъ а Марѣ*. (G. C.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 25-го Іюня.

Вчера отправился Генералъ *Родилъ* съ цѣлымъ штабомъ къ арміи, а третьяго дня прежде сего Начальникъ его Штаба Генералъ *Луизъ Фернандезъ Кордова*, не однократно уже исполнявшій дипломатическія порученія; онъ теперь, какъ мужъ обширныхъ свѣдѣній, приданъ для совѣтовъ Генералу *Родилу*.

— Графъ *Катрагена* возобновилъ въ *Коруннѣ* объявленіе, обещающее всѣмъ инсургентамъ смирившимся, исключая начальниковъ.

29-го Іюня.

Королева и Министры отправились въ *ла Граніа*; вокругъ сего мѣста учрежденъ двойной охранный кордонъ.

— *Д. Доминго де Торресъ*, прежній Интендантъ Арміи, назначенъ Главнымъ Директоромъ доходовъ отъ рентъ, а *Г. Виллалбо*, бывшій въ 1820 году Секретаремъ Г-на *Мартинаца де ла Роза*, Вице-Секретаремъ Государственнымъ по иностраннымъ дѣламъ.

— Въ силу декрета Королевы, повелѣвающего, уничтоженіе всѣхъ монастырей, изъ коихъ отлучилась шестая часть монаховъ, недавно Бригадиръ *Жорегуй* занялъ монастырь въ *Аранзасу*. Монахи просили у него 4 часа для сдѣланія нужныхъ приготовленій; пользуясь симъ временемъ, 30 изъ нихъ бѣжали къ инсургентамъ.

— Въ деревнѣ *Валлесасъ*, въ разстояніи одной съ половиною мили отъ *Мадрида*, будто уже появилась холера, даже въ самой столицѣ видны ея признаки. Смущеніе овладѣло всѣми; болѣе, нежели 9,000 особъ требовало паспортовъ. Въ *ла Граніа* не допущены даже Члены Дипломатическаго Корпуса. Предпринятія мѣры осторожности вообще не понравились и можно опасаться, какихъ либо безпокойствъ, во время отсутствія Правительства въ столицѣ. Говорятъ, что Королева не долго пробудетъ въ *ла Граніа*, но переѣдетъ подальше, а именно въ *Ріо-Фрѣо*. *Торено* и Инфантъ *Донъ Францеско*, остались въ Мадридѣ. Ежели подобное состояніе долго продолжится, то сомнительно, послѣдуетъ ли созваніе Кортесовъ.

— Декретомъ отъ 24-го с. м. процерамъ данъ титулъ *Превосходительство*, обнародована ихъ неприкосновенность съ присовокупленіемъ, что только могутъ быть судимы равными себѣ и что, когда являются въ собраніе предъ Государемъ, должны надѣвать мантии и носить оныя сверхъ наряда процеровъ.

— За исключеніемъ Бискайскихъ областей и Наварры, царствуетъ уже спокойствіе и порядокъ въ цѣломъ государствѣ.

— Мадридская конная милиція, просила Генерала *Родила* дозволить ей сопровождать его въ походъ противу инсургентовъ; желаніе ея исполнено.

трыденекіе, на Рzymско-Католическаго Архiepiskupa Лwowskiego, i X. Michała *Korczyńskiego*, Kanonika Przemyślskiego, na Biskupa Przemyślskiego. (Dz. P.)

Неаполь, 28 Czerwca.

Markiz *Zappi* i Pan *Sarti* obadwa z Bononii, których wygnano z kraju Papieżkiego za należenie do związków rewolucyjnych; podobnież Hr. *Ceretti* z Ankony, w takim samym przypadkach zostający; otrzymali pozwolenie od Rządu na mieszkanie w Neapolu, gdzie już przybyli. W ogólności postępowanie Rządu tu-teyszego nabawia niespokojnością dwór Rzymiski.

— W Bononii i Romanii aresztowano znowu wiele osób. (G. C.)

Dnia 26.

Xiąże *Karol di Capua* oświadczył, iż niechce wstąpić w związki małżeńskie. Słychać teraz, iż brat jego Xiąże *Leopold* zaślubić ma córkę *Ludwika Filipa*. (Dz. P.)

Ankona, 4go Lipca.

Dowodzący tuteyszą załogą francuzką, wydał rozkaz, aby ze względu potrzebnej ostrożności, oficerowie odtąd nocowali w koszarach. Na fregacie *Finisterre*, przywieziono 45 nowozaciężnych dla 66 półku piechoty.

— Z Korfu zawinął właśnie statek przewozowy, i przywiózł potwierdzającą wiadomość, że *Kolokotroni* został na śmierć osądzony, którego karę Król na 20letnie więzienie zamienił.

Medyolan, 29 Czerwca.

Zawczora przejeżdżał tędy Król Wirttembergski pod imieniem Hr. *Teck*, do wód w *Castell a Mare*. (G. C.)

HISZPANIA.

Madryt, dnia 25 Czerwca.

Wczoray wyjechał Jenerał *Rodil* z całym sztabem do woyska; dniem pierwey poprzedził go naczelnik jego sztabu Jenerał *Luiz Fernandez Cordova*, który sprawował już nie raz dyplomatyczne obowiązki, a teraz, jako mąż pefen obszernych wiadomości, przydany jest do rady Jenerałowi *Rodil*.

— Hrabia *Kartageny* ponowił w *Korunnie* ogłoszenie, zapewniające amnestyą powstańcom, wracającym do posłuszeństwa, wyjąwszy naczelników.

Dnia 29.

Królowa i Ministrowie wyjechali do *La-Granía*, na około tego mieysca zaprowadzono podwójny korдон zdrowia.

— *D. Domingo de Torres*, dawniejszy Intendent woyska, mianowany jeneralnym Dyrektorem rentów, a *P. Villalbo*, który w roku 1820 był Sekretarzem P. *Martinez de la Rosa*, Podsekretarzem Stanu do interesów zagranicznych.

— Na mocy dekretu Królowey, stanowiącego, że mają być zniesione te wszystkie klasztory, z których się oddaliła jedna szósta część zakonników, zajął niedawno Brygadyer *Jauregui* klasztor w *Aranzazu*. Xiąża prosili go o pozwolenie 4ch godzin czasu na przygotowanie; korzystając z tego czasu, 30 z nich uciekło do powstańców.

— W wiosce *Vallegas*, o półtory mili od Madrytu, miała się zjawić cholera, a nawet w samej stolicy miano już widzieć jej ślady. Przestрах wielki ogarnął wszystkich; przeszło 9,000 osób zażądało paszportów. Do *La-Granía* nawet członkowie ciała dyplomatycznego nie są przypuszczeni. Przedsięwzięte środki ostrożności nie podobają się powszechnie, i obawiać się można, aby, podczas nieobecności Rządu w stolicy, nie zaszły jakie zaburzenia. Słychać, że Królowa nie długo w *La Granía* zabawi, ale przeniesie się do mieysca odlegleyszego, a mianowicie do *Rio-Frío*. *Torreno* i Infant *Don Francisco*, pozostali w Madrycie. Jeżeli podobny stan długo potrwa, wątpić trzeba, aby zwolanie Korteżów nastąpiło.

— Przez dekret z dnia 24 t. m. przydany został Procerom tytuł Jaśnie Wielmożnych, ogłoszona ich nietykalność z zastrzeżeniem: iż tylko przez równych sobie mogą być sądzeni, i że wtenczas, kiedy *in corpore* przed Panującym stają, mają być przybrani w płaszcze, na wierzchu stroju procerów noszone.

— Prócz prowincyy Biskayskich i Nawarry, panuje już spokojność i porządek w całym kraju.

— Konna milicya Madrycka prosiła Jenerała *Rodila*, aby jej dozwolono towarzyszyć mu w wyprawie przeciwko powstańcom; przychylono się do jej życzenia. (G. C.)

30-го Июля.

Королева пробудеть въ замкѣ *Rio-Frio* до 22 будущаго мѣсяца; послѣ отправится въ *Мадридъ*, гдѣ лично откроетъ засѣданія Кортесовъ. — Холера въ *Мадридѣ* причиняетъ великія опустошенія; мѣстные начальства стараются по возможности скрывать число больныхъ и умершихъ. (G. C.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 11-го Июля.

Курьеръ Французскій сильно негодуетъ на то, что не задолго до того основались въ *Лионѣ* четыре общества, изъ которыхъ каждое обезпечиваетъ вознагражденіе потерей, понесенныхъ во время возмущеній, войны и землетрясенія. (Dz. P.)

— По причинѣ, что Французское войско находящееся въ близи Пиреней, безпрестанно болѣе сосредоточивается, полагаютъ, что Франція силою оружія вдастся въ дѣла Испаніи. Говорятъ даже, что Графъ *Торрено* единственно на сихъ условіяхъ принялъ управленіе, и что Франція вооруженною рукою будетъ содѣйствовать возстановленію спокойствія въ *Бискай* и *Наваррѣ*.

12-го Июля.

Messenger доноситъ: „въ *Байоннѣ* получено 7-го Июля неподлежащее сомнѣнію извѣстіе, что Генераль *Родиль* прибылъ въ *Витторію* 2-го ч., а вся его дивизія 6-го с. м.; она состоитъ изъ 11,000 человекъ т. е. изъ 7,500 пѣхоты, 1,500 артиллеріи и 2,000 кавалеріи. Изъ *Серіа* должны прибыть 4,000 человекъ еще въ продолженіе сей недѣли. Жители *Витторіи* съ восторгомъ приняли сподвижниковъ *Родиль*. *Цумалакарреуй* со своими, находился только въ разстояніи полъ-мили отъ *Витторіи*. Повидимому онъ не намѣренъ вступать въ рѣшительное сраженіе.“

— *Sentinelle de Pyrenées* отъ 8-го Июля утверждаетъ, что Королева Правительница прѣдетъ 24-го въ *Мадридъ*, лично открыть засѣданія Кортесовъ. (G. C.)

Третьяго дня Король и Королева Бельгійскіе опять оставили городъ *Гаверъ*, дабы съѣзжаться съ Королевскимъ семействомъ въ замкѣ *Еу*. Между *Гарфлеръ* и *Монтевиллемъ*, случилось несчастное приключеніе: упала лошадь шедшей предъ Королемъ повозки и почталіонъ правившій оною, отъ ушиба опасно былъ раненъ въ голову. Къ счастью по сей же дорогѣ слѣдовавшій изъ *Руэна* аптекарь, пособилъ сему несчастному; для перевязки, Королева отдала собственныя платки.

— Третьяго дня приглашено въ *Нейлли* 15 воспитанниковъ Коллегіума *Генриха IV*, для начатія ученій въ стрѣльбѣ съ Герцогами *Омальскимъ* и *Монпансіерскимъ*. Послѣ обѣденнаго стола у Герцога *Жуанвилльскаго* на 30 кувертовъ, сожженъ былъ фейерверкъ на берегу *Сены*.

— На островѣ *Корсикѣ* избраны Депутатами изъ *Айаціо* Генераль *Тибурцій Себастиани*, изъ *Бастіи* Г. *Лимперани*, оба почти единогласно.

— Драматическая цензура, по извѣстіямъ газеты *Courrier Français*, опять возстановлена. Всѣ Директоры Парижскихъ театровъ были приглашены третьяго дня въ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ, гдѣ имъ предписано, чтобы впредь на четыре дня до представленія новой пьесы, рукопись оной представляли въ определенное вѣдомство; въ противномъ же случаѣ они должны будутъ приписать самимъ себѣ всѣ претерпѣнные убытки, если бы Правительство запретило представлять какую нибудь пьесу, ими къ тому предназначенную. Три Директора тотчасъ протестовали противъ сего предписанія, а именно Г. *Гурель* директоръ театра у *Ст. Мартенскихъ* воротъ, Г. *Буффѣ*, Директоръ театра *Водевилля*, и Г. *Жильбертъ Пиксерекуръ*, Директоръ театра *Увеселенія*.

— Въ теченіе минувшаго года болѣе, нежели на 4 милліона записано на церкви, семинаріи и богоугодныя заведенія во Франціи.

— До сего времени слѣдующіе изъ Леванта и отъ береговъ *Барбаріи* корабли могли прибывать только въ гавани *Марсель* и *Тулонъ*, гдѣ были установлены карантинны. Теперь, въ силу Королевскаго постановленія отъ 5-го с. м., сіе учрежденіе отмѣнено для Африканскихъ береговъ, коими овладѣла Франція. Въ помянутомъ постановленіи изображено: принимая въ уваженіе, что по занятіи бывшей *Алжирской* Регенціи Французскими войсками, въ различныхъ гаваняхъ сего края учреждены и приняты мѣры для предохраненія отъ моровой язвы; что *Алжирскій* край пользуется выгоднымъ состояніемъ въ отношеніи здоровья; и что потому нѣтъ ни малѣйшаго повода считать грузъ оттуда привозимый подо-

Дня 30.

Крѣлова забави въ замкѣ *Rio-Frio* до дня 22 будущаго мѣсяца; потѣмъ поедетъ до *Мадрида*, гдѣ лично посѣдитъ Кортесовъ. — Холера въ *Мадриде* sprząta niemało ofiar; władze starają się, ile możliwości, zataić liczbę chorych i umarłych. (G. C.)

FRANCYA.

Парижъ, дня 11 Липца.

Курьеръ Французскій зѣйма się mocno na to, że nie dawno w *Lyonie* utworzyły się aż 4ry towarzystwa, z których każde zabezpiecza straty, poniesione przez zamieszania (*émeutes*), wojnę i trzęsienie ziemi. (D.P.)

— Z przyczyny, że wojsko francuzkie, stojące od strony *Pireneów*, coraz się więcej koncentruje, wnoszą o zbrojney interwencyi francuzkiej do spraw *Hiszpanii*. Mówią nawet, że Hr. *Torreno* jedynie pod tym warunkiemъ przyjął urządowanie, że Francya przyczyni się zbroyną ręką do uspokojenia *Biskai* i *Nawarry*.

Дня 12.

Messenger donosi: „W *Bayonnie* odebrano dnia 7 Липца niezawodną wiadomość, że Jenerał *Rodil* przybył do *Wittoryi* dnia 2, a cała dywizya jego dnia 6 b. m.; składa się ona z 11,000 ludzi, to jest: 7,500 piechoty, 1,500 artylleryi i 2,000 jazdy. Z *Seria* zapowiedziano przybycie 4,000 ludzi jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia. Mieszkańcy *Wittoryi* przyjęli z zapałem wojowników *Rodila*. *Zumala-Carreguy* znajdował się z swoimi tylko o półmili od *Wittoryi*. Nie zdaje się, aby chciał przyjąć walną bitwę.

— *Sentinelle des Pyrénées* z dnia 8 Липца zapewnia, że Królowa Rejentka przybędzie dnia 24 do *Madrytu*, dla osobistego posiedzeń Korteżów zagajenia. (G. C.)

Król i Królowa Belgiyscy zawczora rano miasto *Havre* znowu opuścili, dla zjechania się z Królewską Familją w zamku *Eu*. Między *Harfleur* a *Montevillem* zdarzył się nieszczęśliwy przypadek: Koń po jazdy, przed Królemъ jadącego, upadł, a postylion, na nimъ jadący, ciężko w głowę raniony został. Szczęściem, tąż drogą jechał aptekarz z *Rouen*, który nieszczęśliwego tego natychmiastъ opatrzył, do obwiązania Królowa własną chustkę z kieszeni oddał.

— Zawczora 15 wychowalców Gimnazjum *Henryka IV* do *Neuilli* zaproszonych było, dla rozpoczęcia z *Xiążętami Aumale* i *Montpansier* ćwiczeń w strzelaniu. Po obiedzie, który na 30 osób był u *Xięcia Joinville*, na brzegu *Sekwany* fejerwerk spalony został.

— Na *Korsyce* wybrano na Deputowanych: z *Ajaccio* Jenerała *Tyburcego Sebastiani*, a z *Bastii* Pana *Limperani*, obudwóchъ prawie jednogłośnie.

— Cenzura dramatyczna, podługъ газеты *Courrier Français*, przywróconą została. Wszyscy Dyrektorowie teatrówъ paryzkichъ byli zawczora wezwani do Ministerystwa spraw wewnętrznychъ, gdzie imъ zalecono, ażeby odtąd, czterma dniami przedъ wystawieniemъ sztuki nowej, rękopismъ jej do wyznaczonego urzędu złożyli; w przeciwnymъ razie sobie samymъ przypisać będą musieli szkody, jeśliby jakie ztądъ ponieśli, jeżeli by Rządъ sztuki do wystawienia przeznaczoney zabronił. Trzej Dyrektorowie natychmiastъ protestowali się przeciwъ temuъ zaleceniu, mianowicie: P. *Hurel* teatru przy bramie *Św. Marcina*, P. *Bouffé*, teatru *Vaudeville* i Pan *Gilbert-Pixerecourt* teatru *de la Gaite*.

— W przeciągu roku zeszłego więcej 4ch miliónów zrobiono zapisówъ na kościoły, seminaria i dobroczynne zakłady we Francyi.

— Dotąd z *Levantu* i od brzegówъ *Barbaryi* przychozące okręty, do samychъ tylko portówъ *Marsylii* i *Tulonu* zawijać mogły, jako do miejscъ, gdzie kwarantanny były ustanowione. Teraz przezъ postanowienie Królewskie 5 t. m. urządzenie to jestъ zniesione dla pobrzeży *Afrykańskich*, przezъ Francyą osadzonych. W postanowieniu témъ wyrażono: „Ze względu, że po zajęciu byłey *Regencyi Algierskiej* przezъ woyska Francuzkie w różnychъ portachъ tego kraju urządzone i przedsięwzięte są środki, dla zabezpieczenia odъ wciśnienia się morowego powietrza; że krajъ *Algierski* jestъ w dobrémъ zdrowiu, i że zatѣmъ żadnego nie masz powodu do uważania ichъ ładunkówъ za podeyrzane; po wysłuchaniu zdania Rady zdrowia postanowiliśmy i stanowimy: Statki, przycho-

зрительнымъ; выслушавъ мнѣніе Врачебнаго Совѣта, мы рѣшили и опредѣляемъ: корабли, приходящіе изъ *Алжира, Бонн, Буги и Орана*, могутъ быть допускаемы ко всемъ портамъ Королевства, какъ скоро снабжены свидетельствами, установленными мѣстными вѣдомствами по части здоровья.

— *Messenger* будто знаетъ, что Министры, не смотря на значительное количество полученныхъ представлений, рѣшились бережливо въ нынѣшнемъ году награждать знаками почетнаго легіона.

— Говорятъ, что Генералъ-Лейтенантъ *Пире* будетъ назначенъ Командиромъ 7-й военной дивизіи въ *Мецъ*, на мѣсто Генерала *Гюло*.

— Войсковой Интендантъ 18-й дивизіи и вмѣстѣ Чиновникъ въ Государственномъ Совѣтѣ для принятія прошеній, Баронъ *Баллие*, получилъ въ нынѣшнемъ году порученіе отъ Министра Военныхъ Дѣлъ, произвести въ семь году осмотръ военнаго управления въ Африкѣ.

— 8-й полкъ пѣхоты, уже годъ въ Парижѣ квартирующій, получилъ повелѣніе отправиться въ *Пфальцбургъ* и 15-го с. м. долженъ выступить въ походъ.

— Говорятъ, что въ Меуртскомъ Департаментѣ, многіе лекаря подвергнуты слѣдствію, по причинѣ подозрѣнія, что они для многихъ рекрутъ освидѣтельствовали вымышленныя болѣзни.

— Епископъ *Камбрійскій* издалъ въ своей Епархіи новое учрежденіе, касательно того, какъ производить обряды службы Божіей по церквамъ.

— Въ *Марселѣ* 3-го и 4-го Іюля случились кровавыя происшествія, по поводу рѣчи, приготовленной тамошними легитимистами въ честь ихъ новаго Депутата *Г. Лабуліе*. Въ теченіе сихъ дней кавалерія принуждена была стрѣлять и многіе особы были ранены. *Gazette du Midi* не можетъ нахвалиться умѣренностію, съ каковою поступали при томъ случаѣ офицеры.

— По письмамъ изъ *Мадрита* кажется, что Инфантъ *Донъ Франциско де Паула* назначенъ Предсѣдателемъ Палаты *Процеровъ*.

13-го Іюля.

Въ одномъ письмѣ изъ *Мадрита* отъ 3-го с. м. извѣщаютъ, что новый Министръ Финансовъ отвергнулъ договоръ, заключенный между *Г. Гонзалесомъ Алленде* и домомъ *Ротшильдовъ*. Первый получилъ повелѣніе возвратиться въ *Мадридъ*.

— Палаты непременно должны собраться 31-го Іюля. Депутатамъ центра подтверждено приглашеніе, находиться при открытіи. Полагаютъ, что собраніе будетъ гораздо многочисленнѣе, нежели сначала думали.

— Дѣвицы *Терезія* и *Фанни Ельслеръ* прибыли въ Парижъ и должны явиться въ балетъ *Беуза*.

14-го Іюля.

Король и Королевское семейство вчера возвратились изъ замка *Еу*, въ *Нейлли*.

— *Temps* утверждаетъ, что между Маршаломъ *Султомъ* и его сотоварищами, такое царствуетъ несогласіе, что едва предполагать можно примиреніе. *Г. Гизо*, вчера уже возвратившійся сюда изъ замка *Еу*, чрезъ нѣсколько часовъ послѣ, имѣлъ совѣщаніе съ членами своими сотоварищами. Во время отсутствія Короля, Военный Министръ вовсе не принималъ участія въ совѣщаніяхъ прочихъ Министровъ.

— По извѣстіямъ отъ Испанскихъ предѣловъ, 6-го с. м. Генералъ *Родиль* съ 6,000 войска, вошелъ въ *Пампелону*.

— Испанскій Генералъ-Лейтенантъ *Донъ Францискъ Ксаверій Фернандезъ*, Губернаторъ *Барселлоны*, въ своемъ путешествіи въ *Монпелье*, куда онъ ѣхалъ для подкрѣпленія своего здоровья, скончался 6-го с. м. въ *Перпиньянѣ*, имѣя отъ роду 64 года.

— *Мониторъ* заключаетъ рапортъ Генералъ-Лейтенанта *Воаролъ*, къ Министру военныхъ дѣлъ изъ *Алжира*, отъ 5-го Іюля, въ которомъ доноситъ, что 30-го Іюня на рынокъ въ *Буффарику* появились многіе Европейцы и своимъ присутствіемъ возбудили довѣренность въ Аравитянахъ. Опыты разведенія индиго имѣли весьма удачный успѣхъ.

(A. P. S. Z.)

Г р е ц і я.
Навплия, 31-го Мая.

Жители *Майны* (древней Спарты) сопротивляются возвратиться къ порядку и повиновенію, хотя противъ нихъ уже отправлено почти 3,000 войска.

19-го Іюня.

4-го и 5-го с. м. вновь отправлено въ *Майну* войска; между ними находился одинъ эскадронъ улановъ, состоящій изъ самыхъ Грековъ. — 7-го въ 7 часовъ вечеромъ, главное судилище прои-

дzące z *Algieru, Bony, Bugii i Oranu* do wszystkich portów Królestwa mogą być przypuszczanemi; jak tylko są opatrzone od miejscowych urzędów zdrowia ustanowionemi świadectwami."

— *Messenger* ma wiadomość, że Ministrowie, bez względu na liczbę otrzymanych przedstawień, postanowili, z oszczędnością w tym roku udzielać ozdoby Legii honorowej.

— Jenerał-Porucznik *Piré* ma zmienić Jenerała *Hulot* w dowództwie 7mej dywizyi wojskowej w *Metz*.

— Wojskowy Intendent 18tej dywizyi i Urzędnik w Radzie Stanu do przyjmowania prośb, Baron *Balayet*, otrzymał w tym roku polecenie Ministra wojskowego odbyć tegoroczną inspekcję administracyi wojskowej w Afryce.

— 8my półk pieszy, który od roku w Paryżu kwateruje, otrzymał rozkaz udać się do *Pfalsburga* i 15 t. m. w pochód ma wyruszyć.

— Mówią, że w Departamencie *Meurthe* wiele medyków do śledztwa pociągnięto: jest bowiem podejrzenie, że oni dla wielu konspiracyonistów zmyślone choroby przyznali.

— Biskup *Kambrezyjski* wydał nowe w dyecezyi swojej urządzenie, względem odbywania służby bożej w kościołach.

— W Marsylii w dniach 3 i 4 Lipca, krwawe zaszyły wypadki z okoliczności oracyi, którą tamedzni Legitymiści dla swego nowego Deputowanego, *P. Laboulié*, przygotowali. W obu dniach kawaleria do strzelania była przymuszona i wiele osób raniono. *Gazette du Midi* wychwala umiarkowanie, z jakim przy tej okoliczności znaleźli się Oficerowie.

— Podług listów z Madrytu zdaje się, że Infant *Don Francisco de Paula* mianowany jest Prezydentem Izby *Procerów*.

Dnia 13.

W liście jednym z Madrytu pod dniem 3 t. m. donoszą, że nowy Minister skarbu nie przyjął układu, zawartego między *P. Gonzales Allende*, a domem *Rothschildów*. Pierwszy otrzymał rozkaz do Madrytu powrócić.

— Izby niezawodnie 31go Lipca mają się zgromadzić. Deputowani śródka ponowione otrzymali wezwanie, ażeby się na otwarciu znajdowali. Wnoszą, że zgromadzenie będzie daleko liczniejsze, aniżeli z początku rozumiano.

— Panny *Teressa* i *Fanny Hsler* do Paryża przybyły, i nasamprzód wystąpić mają w balecie „*Beuza*."

Dnia 14.

Król i Familia Królewska wczora z zamku *Eu* do *Neuilly* powrócili.

— *Temps* utrzymuje, że między Marszałkiem *Soult*, a jego Kollegami, takie nieporozumienie panuje, że o pojednaniu zaledwie pomyśleć można. *P. Guizot*, który wczora już z *Eu* tu powrócił, w kilka godzin później miał rozmowę ze czterema swojemi kolegami. Podczas niebytności Królewskiej Minister wojskowy do narad z innemi Ministrami zgoła nie należał.

— Podług doniesień od granic Hiszpańskich dnia 6go t. m. Jenerał *Rodil* w 6,000 woyska wszedł do *Pampelony*.

— Hiszpański Jenerał-Porucznik *Don Franciszek Xawery Fernandez*, Gubernator *Barcellony*, w podróży swej do *Montpellier*, dokąd dla poratowania zdrowia jechał, dnia 6go w *Perpignan* umarł, mając wieku lat 64.

— *Monitor* zawiera rapport Jenerała-Porucznika *Voirol* do Ministra wojskowego z Algieru pod dniem 5tym Lipca, w którym donosi, że 30go Czerwca, na rynku w *Buffariku* ukazało się wielu Europejczyków, i tą obecnością swoją wielkie zaufanie w Arabach sprawili. Próby około rozprowadzenia indygo bardzo się pomyślnie udały. (A.P.S.Z.)

G r e c y a.

Nauplia, dnia 31 Maja.

Mieszkańcy *Mainy* (dawnej Sparty), nie chcą wrócić do porządku i posłuszeństwa, pomimo tego, że już blisko 3,000 woyska naprzeciw nim posłano.

Dnia 19 Czerwca.

Dnia 4 i 5 b. m. wysłano znowu woysko do *Mainy*; między tém był jeden szwadron ułanów, z samych Greków złożony. — Dnia 7go o godzinie 7mej wieczorem, wyrzekł trybunał sprawiedliwości, że *Kolokotras*

знесло приговоръ, что *Колокотрони* и *Плалутасъ* виновны и оба приговорены къ смерти. Поелику полагали, что это произшествіе повлечетъ за собою возмущеніе, многіе отряды войска ходили по улицамъ и солдатамъ розданы были патроны. — 14-го ч. обоимъ облегчено наказаніе; но оба, какъ государственные преступники, будутъ заключены въ теченіе лѣтъ 20 въ крѣпости *Паламидесъ-Грива* и нѣскольکو другихъ, признанные судомъ безвинными, тотчасъ были освобождены.

— Король 18-го ч. переехалъ для жительства на лѣтнее время въ *Аргосъ*. Последнія извѣстія изъ *Майны* весьма удовлетворительны; по обнародованіи военнаго устава съ подтвержденіемъ, что каждый встрѣченный съ оружіемъ въ рукахъ будетъ разстрѣлянъ, *Майноты* сдались совершенно. (G. C.)

Турція.

Константинополь, 11-20 Июня.

Турецкій флотъ получилъ подкрѣпленія, относительно матросовъ и припасовъ; наборъ безпрестанно продолжается въ нашей гавани. Особенное вниманіе обращено на *Дарданеллы*; нѣкоторые замки укрѣплены со стороны материка, входы къ двумъ значительнѣйшимъ батареямъ, охранены куртинами, и работы продолжаются безостановочно. 800 пушекъ и 80 мортировъ защищаютъ оба берега; постоянное сообщеніе между замками заведено; гарнизоны ежедневно учатся военному искусству, а батареи въ *Кумкалемъ* всѣхъ другихъ опаснѣе; также по осторожности занимаются укрѣпленіемъ *Саросскаго* залива. Находящееся въ лагерѣ въ *Сивасѣ* Турецкое войско, уже открыло связь съ пристанями на Черномъ морѣ. Порта посылаетъ повелѣнія во всѣ стороны, чтобъ созвать рекрутъ подъ знамена.

17-20 Июня.

Минувшей недѣли взомель на *Босфоръ* Англійскій фрегатъ *Scout*, подъ начальствомъ сына перваго Англійскаго Министра Лорда *Грея*, привезшаго бумаги къ здѣшнему Англійскому Посланнику. Говорили, что въ сихъ бумагахъ было извѣстіе о приближеніи Англійскаго флота, а между тѣмъ мы получили письма изъ Смирны, увѣдомляющія о прибытіи онаго при *Вурла*; онъ состоитъ изъ 6 линійныхъ кораблей, 4 фрегатовъ, кромѣ того изъ извѣстнаго числа бриговъ и корветтъ.

— Тѣ же письма изъ Смирны увѣряютъ, что переговоры съ островомъ *Самосъ* совершенно прерваны до того, что нѣтъ надежды смирить оный посредствомъ кроткихъ мѣръ, и слѣдовательно сдѣланы уже приготовленія употребить силу.

— На Христіанскомъ форштадтѣ въ Смирнѣ, 3 с. м. сгорѣло 60 самыхъ красивѣйшихъ, въ Европейскомъ вкусѣ построенныхъ домовъ, равно большіе магазины и лавки, но товары большею частью охранены.

— Говорятъ, что Султанъ имѣетъ намѣреніе предпринять путешествіе въ Европейскія области своего государства; поелику же на довольно долгое время оставляетъ столицу, потому рѣшился назначить Регенцію и главою оной сдѣлать зятя своего *Галил Пашу*.

Белградъ, 20-20 Июня.

По письмамъ изъ *Битогли* отъ 13-го, тамъ собрался корпусъ Турецкаго войска, простирающійся до 8,000 человекъ; изъ Константинополя ожидаютъ еще прибытія нѣсколькихъ тысячъ. О назначеніи сего войска, не имѣемъ ничего достоверно извѣстнаго, однако жъ кажется, что ему поручено устранить препятствія при введеніи новаго военного устройства въ *Албанію*, и оттуда потомъ обратиться въ *Боснію*, для восстановленія тамъ порядка. Съ большею нѣкоторымъ образомъ достоверностію другіе утверждаютъ, что лишь только придетъ въ *Битогли* Великій Визирь, которому ввѣрено начальство надъ симъ корпусомъ, онъ съ симъ войскомъ отправится прямо въ *Боснію*, какъ въ страну, гдѣ продолжается безначаліе, чтобы, какъ можно скорѣе, восстановить власть Султана.

— Доносятъ изъ Константинополя отъ 10-го Июня, что туда не прибылъ обыкновенный курьеръ изъ *Смирны*, но купеческія письма подтверждаютъ извѣстіе о сожженіи въ Смирнѣ цѣлаго квартала, обитаемаго Христіанами. — Господари *Молдавіи* и *Валахіи* имѣли намѣреніе на дняхъ выѣхать изъ Константинополя. — Греческій Посланникъ не имѣлъ еще аудіенціи, она послѣдуетъ, вѣроятно, не прежде, какъ по рѣшеніи дѣлъ на островѣ *Самосѣ*. (G. C.)

ni и *Plaputas* są winni, poczem obudwóch skazano na śmierć. Ponieważ sądzono, że ten wypadek może się stać powodem do buntu, zatem liczne patrole przeciągały po ulicach, a żołnierzom rozdano ładunki. — Dnia 14 zostali obadwa ułaskawieni; lecz pozostaną jako więźnie stanu, przez lat 20 w twierdzy *Palamides*. *Griva* i kilku innych, których sąd uznał niewinnymi, natychmiast zostali wypuszczeni.

— Król przeniósł się dnia 18 na mieszkanie letnie do Argos. Ostatnie doniesienia z Mainy są bardzo zaspakajające; po ogłoszeniu prawa wojennego, z zapowiedzeniem, że każdy z bronią napotkany, będzie rozstrzelany, podali się Mainoci w zupełności. (G. C.)

ТУРЦЫЯ.

Константинополь, дня 11 Czerwca.

Флота Турецка otrzymała posiłki w maytkach i zasobach; werbunki odbywają się ciągle w porcie naszym. Szczególniejsza uwaga jest zwrócona na *Dardanellę*; niektóre zamki wzmocniono od strony lądu; wniósł do 2ch najznaczniejszych baterii zasłonami zakryte, a prace postępują bez przerwy. Obadwa brzegi 800 działami i 80 moździerzami osadzone, regularne związki między zamkami założono, załogi ćwiczą się codziennie w broni, a baterie w *Kumkalem* są najbardziej strasznemi; z przeczności zajmują się także obwarowaniem zatoki *Saros*. Stojące obozem w *Siwas* wojsko Turckie, zostaje już w związku z przystaniami na Morzu-Czarném. Porta daje rozkazy do wszystkich okolic, dla zwołania nowo-zaciegłych pod chorągwie.

Dnia 17.

W zeszłym tygodniu wypłynęła na Bosfor Angielska fregata *Scout*, dowiedziona przez syna pierwszego Ministra Angielskiego Lorda *Grey*, który przywiózł depesze do tutejszego Posła Angielskiego. Mówiono, że w tych depeszach było zawiadomienie o zbliżeniu się floty Angielskiej, a tymczasem odebraliśmy listy ze *Smyrny*, donoszące o jej przybyciu pod *Vurla*; składa się ona z 6 liniowych okrętów, 4 fregat, tudzież pewnej liczby brygow i korwet.

Też same listy ze *Smyrny* zapewniają, że układy z wyspą *Samos* zupełnie zerwane zostały, tak dalece, iż nie ma nadziei uspokojenia jej w sposób łagodny i poczyniono już przygotowania do użycia przemocy.

Na przedmieściu chrześcijańskim w *Smyrnie*, spaliło się dnia 3 bież. m. 60 najpiękniejszych, w gęście europejskim zbudowanych domów, tudzież duże sklepy, i magazyny, ale towary w większej części wyratowano.

Mówią, że zamiarem Sułtana jest odbyć podróż w prowincjach europejskich Państwa swojego, w ciągu której, gdy dosyć długi czas nie będzie w stolicy obecny, postanowił mianować na tenże czas rejencyą, a na jej czele postawić zięcia swego *Halil Paszę*.

Belgrad, dnia 20 Czerwca.

Podług listów z *Bitogli* daty 13, już się tam zebrał korpus wojska Turckiego, wynoszący 8,000 ludzi; ze *Sambu* spodziewają się przybycia jeszcze kilku tysięcy. O przeznaczeniu tego wojska nie pewnego nie mamy, zdaje się atoli, że jest przeznaczone do uprzątnienia przeszkód w zaprowadzeniu nowej organizacji wojskowej w *Albanii*, skąd uda się potem do *Bośni*, celem przywrócenia tamże porządku. Z większą niejaką pewnością utrzymują inni, że jak skoro *Wielki Węzyr*, któremu dowództwo tego korpusu ma być powierzone, przybędzie do *Bitogli*, uda się z tądże wojskiem wprost do *Bośni*, jako do miejsca, gdzie się szereg bezrząd, aby tam jak najszybciej władzę Sułtana przywrócić.

— Donoszą ze *Sambu* pod dniem 10 Czerwca, że zwyczajny goniec nie nadszedł tam ze *Smyrny*, potwierdza się atoli przez listy kupieckie wiadomość o spaleniu w *Smyrnie* całego кварталу przez chrześcijan zamieszkałego. — *Hospodarowie Multan* i *Wołoszczyzny*, zamierzali w tych dniach oddalić się ze *Sambu* — *Posel grecki* nie miał jeszcze posłuchania; takowe nastąpi, zapewne, dopiero po załatwieniu rzeczy na wyspie *Samos*. (G. C.)